

ĢENERĀLADVOKĀTES KRISTĪNES ŠTIKSAS-HAKLAS

[CHRISTINE STIX-HACKL] SECINĀJUMI,

sniegti 2005. gada 8. decembrī¹

I — Ievads

1. Ar šo valsts pienākumu neizpildes prasību Komisija lūdz Tiesu atzīt dažādu pienākumu neizpildi no Vācijas Federatīvās Republikas puses sakarā ar muitas tranzīta procedūru ar TIR karnetēm (turpmāk tekstā — “TIR procedūra”). Komisija Vācijas Federatīvajai Republikai it īpaši pārmet šajā procedūrā radušos Kopienų pašu resursu nepareizu iegrāmatošanu un novēlotu nodošanu, kā arī noteiktas informācijas slēpšanu no Komisijas attiecībā uz nepārbaudītām TIR karnetēm. Turklāt Komisija lūdz uzdot Vācijas Federatīvajai Republikai nodot attiecīgos pašu resursus kopā ar procentiem, kā arī nosūtīt noteiktu informāciju.

nodošanu, kā tas bija reglamentēts uz šajā tiesvedībā attiecināmo laika posmu Regulā (EEK, *Euratom*) Nr. 1552/89 (turpmāk tekstā — “Pašu resursu regula”)². Pašu resursu regula paredz noteiktajiem Kopienų prasījumiem par pašu resursiem divus kontu veidus. Parasti noteiktie prasījumi ir jāieraksta tā dēvētajos A kontos, ja vien tie nav prasījumi, kas ierakstāmi tā dēvētajos B kontos, it īpaši tāpēc, ka tie “vēl nav piedzīti un tiem nav nekāda nodrošinājuma”. Iegrāmatošanas veids ir izšķirošs tiktāl, ciktāl A kontos ierakstītās summas ir jānodod Komisijai vēlākais pirmajā darba dienā pēc otrā mēneša 19. datuma, kas seko tam mēnesim, kurā prasījumi noteikti, kamēr B kontos ierakstīto summu nodošanai ir jānotiek attiecīgajā termiņā tikai pēc šo summu *piedzīšanas*.

2. Šis strīds, pirmkārt, attiecas uz Kopienų pašu (muitas) resursu iegrāmatošanu un

² — Padomes 1989. gada 29. maija Regula (EEK, *Euratom*) Nr. 1552/89, ar ko īsteno Lēmumu 88/376/EEK, *Euratom* par Kopienų pašu resursu sistēmu (OV L 155, 1. lpp.).

¹ — Oriģinālvaloda — vācu.

3. Otrkārt, šis strīds attiecas uz muitas tranzīta procedūru, izmantojot TIR karneti, kuru paredz 1975. gada 14. novembrī Ženēvā parakstītā Muitas konvencija par starptautiskajiem preču pārvadājumiem, izmantojot TIR karnetes (turpmāk tekstā — "TIR konvencija"), kuras ligumslēdzējas puses ir gan Vācijas Federatīvā Republika, gan arī Eiropas Kopiena³.

5. Šai tiesvedībai ir cieša materiāla saikne ar Tiesā vēl izskatāmajām lietām C-377/03⁴ un C-378/03⁵, kuras tāpat attiecas uz pašu resursu ierakstīšanu un nodošanu TIR procedūrā un kurās arī esmu sniegusi secinājumus.

II — Atbilstošās tiesību normas

A — Kopienas tiesības

1) Pašu resursu regula

4. Šajā tiesvedībā būtībā izvirzīts jautājums, vai prasījumi TIR procedūrā varēja tikt ierakstīti nevis A kontos, bet B kontos, proti, ņemot vērā problēmas attiecībā uz muitas nodokļu un summu nodrošinājumu TIR procedūrai paredzētajā galvojumu sistēmā, kura atbilstoši Vācijas valdības sniegtajai informācijai aptuveni 1993. gadā bija nokļuvusi uz sabrukuma robežas. Vācijas iestādes šī situācija mudināja īslaicīgi atteikties no savu tiesību izmantošana pret galvotājām apvienībām un attiecīgi strīdīgās summas ierakstīt B kontos kā nenodrošinātus prasījumus.

6. Pašu resursu regulas 2. panta 1. punktā attiecībā uz Kopienas prasījumu noteikšanu paredzēts:

"Lai piemērotu šo regulu, Kopienas pašu resursu prasījumi, kas paredzēti Lēmuma 88/376/EEK, *Euratom* 2. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā, tiek noteikti, tiklīdz dalībvalsts kompetentais dienests parādniekiem paziņo parāda summu. Paziņojums tiek sniegts, tiklīdz kļūst zināms

3 — Eiropas Kopiena šo konvenciju ir apstiprinājusi ar Padomes 1978. gada 25. jūlija Regulu (EEK) Nr. 2112/78 par 1975. gada 14. novembrī noslēgto Ženēvas Muitas konvenciju par starptautiskajiem preču pārvadājumiem, kuros lieto TIR karneti (TIR konvencija) (OV L 252, I. lpp.).

4 — Komisija/Belģija.

5 — Komisija/Belģija.

parādnieks un tiklīdz kompetentās pārvaldes iestādes var aprēķināt prasījuma summu, ievērojot visus Kopienas noteikumus, kas piemērojami šajā jautājumā.”

atsevišķos kontos. Dalībvalstis var rīkoties tāpat, ja noteiktie prasījumi ar nodrošinājumu ir apstrīdēti un pēc radušos strīdu izšķiršanas var tikt mainīti.”

7. Pašu resursu regulas 6. panta 1. punktā un 2. punkta a) un b) apakšpunktā par pašu resursu iegrāmatošanu noteikts:

8. Attiecībā uz pašu resursu nodošanu Pašu resursu regulas 10. panta 1. punktā noteikts:

“1. Pašu resursu kontus pārziņa dalībvalsts kase vai dalībvalsts norikota iestāde, un tos sadala pa kontiem pēc resursu veida.

2. a) Prasījumus, kas noteikti saskaņā ar 2. pantu, ievērojot šā punkta b) apakšpunktu, ieraksta kontos vēlākais pirmajā darba dienā pēc otrā mēneša 19. datuma, kas seko tam mēnesim, kurā prasījumi noteikti;

“Pēc tam, kad, piemērojot Lēmuma 88/376/EEK, *Euratom* 2. panta 3. punktu, kā iekasēšanas izmaksas atskaitīti 10 %, 2. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā minēto pašu resursu ierakstīšanu izdara ne vēlāk kā pirmajā darba dienā pēc 19. datuma, kas ir otrajā mēnesī pēc mēneša, kurā saskaņā ar šīs regulas 2. pantu noteikts prasījums.

b) noteiktos prasījumus, kas nav ierakstīti šā punkta a) apakšpunktā minētajos kontos, tādēļ ka attiecīgās summas vēl nav piedzītas un nav nekāda nodrošinājuma, a) apakšpunktā noteiktajā termiņā ieraksta

Tomēr atsevišķos kontos uzrādītie prasījumi saskaņā ar 6. panta 2. punkta b) apakšpunktu ierakstāmi ne vēlāk kā pirmajā darba dienā pēc 19. datuma, kas ir otrajā mēnesī pēc mēneša, kurā prasījums piedzīts.”

9. Saskaņā ar Pašu resursu regulas 17. panta 2) TIR procedūra
1. un 2. punktu:

a) TIR procedūras apskats

“1. Dalībvalstis veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka saskaņā ar 2. pantu noteiktajiem prasījumiem atbilstošā summa tiek nodota Komisijai, kā noteikts šajā regulā.

2. Dalībvalstis ir brīvas no pienākuma nodot Komisijas rīcībā noteiktajiem prasījumiem atbilstošās summas vienīgi tad, ja šīs summas nav iekasētas nepārvaramas varas (*force majeure*) dēļ. Turklāt dalībvalstis var neievērot šo pienākumu nodot Komisijai šādas summas īpašos gadījumos, kad, pilnīgi izvērtējot konkrēta gadījuma attiecīgos apstākļus, ir acīmredzami, ka naudas piedziņa no tām neatkarīgu apstākļu dēļ nav iespējama ilgstošā laika posmā. Šie gadījumi jāmin ziņojumā, kas paredzēts 3. punktā, ja attiecīgās summas pārsniedz ECU 10 000, konvertējot valsts valūtā, pēc valūtas maiņas kursa iepriekšējā kalendārā gada oktobra pirmajā darbadienā; šajā ziņojumā jānorāda iemesli, kuru dēļ dalībvalsts konkrētās summas nevarēja nodot. Komisija vajadzības gadījumā sešu mēnešu laikā var nosūtīt attiecīgai dalībvalstij piezīmes.”

10. Tranzīts ir muitas nodokļu procedūra, kuras uzdevums ir atvieglot preču tirdzniecību jeb tranzītu noteiktas muitas sistēmas ietvaros vai starp dažādām muitas teritorijām. Tranzīts ir “neuzlikšanas procedūra”, kas interpretējama kā muitas, nodokļu un citu maksājumu, kuri jāmaksā par precēm, kuras tiek pārvadātas uz trešo valsti vai kuru izcelsme ir trešā valsts, pagaidu neuzlikšana, kas tajā pašā laikā padara iespējamu šo preču pārvadāšanu noteiktā muitas teritorijā. TIR procedūra ir viena no vairākām — dažādā ziņā līdzīgām — tranzīta versijām jeb preču tranzīta sistēmām, pie kurām vispirms arī pieder Kopienas tranzīta procedūras un kopējās tranzīta procedūras.

11. TIR procedūra, kas ir uzskatāma par ārējo tranzīta procedūru, līdzās starptautiskajai TIR konvencijai Kopienas tiesībās ir noteikta Komisijas 1993. gada 2. jūlija Regulā (EEK) Nr. 2454/93, ar ko nosaka istenošanas noteikumus Padomes Regulai (EEK) Nr. 2913/92 par Kopienas Muitas kodeksa izveidi⁶ (turpmāk tekstā — “MK istenošanas

6 — OV L 253, 1. lpp.

regula”), kura savukārt balstās uz Kopienas Muitas kodeksu⁷ (turpmāk tekstā — “MK”) un galvenokārt pārņem jeb izklāsta TIR konvencijas 451. un turpmākajos pantos ieviesto procedūru.

12. Saskaņā ar TIR konvenciju autotransporta līdzekļos, sakabinātos transportlīdzekļos vai konteineros pārvadātās preces ir jākontrolē tikai nosūtītājas muitas iestādē, bet ne muitas iestādē ceļā un gala mērķa muitas iestādē, izņemot gadījumus, kad pastāv aizdomas par pārkāpumu (5. pants). Turklāt par šīm precēm nav jāmaksā un jāiesniedz ievaduitas vai izvaduitas nodokļi un citi maksājumi (4. pants). TIR procedūras mērķis ir muitas iestādes kontrole preču pārvešanai muitas teritorijā — turklāt TIR konvencijas mērķiem Kopienas muitas teritorija ir vieno-ta muitas teritorija — un tai jānodrošina, lai pārvadātās preces identiskas un tādā pašā skaitā nonāk galamērķī.

13. Tas ir iespējams, pateicoties galvenokārt trīs elementiem TIR procedūrā: pirmkārt, preču pārvadāšanai ir jānotiek transportlīdzekļi vai konteinerā, kurš ir apgādāts ar

noteiktiem piesardzības līdzekļiem, lai preces ceļa posmā nevarētu tikt ne aizvietotas, ne izkrautas (TIR konvencijas 12.–14. pants). Otrkārt, precēm visā to pārvadājuma laikā jābūt pievienotam vienveidīgam tranzīta dokumentam, TIR karnetei, kuru izgatavo nosūtītāja muitas iestāde un ar kā palīdzību tiek kontrolēta pārvadājuma likumība (3. pants). Treškārt, muitas un nodokļu maksāšana, kuru muitas iestādes var pieprasīt no pārvadātāja, daļēji ir nodrošināta ar valsts apvienības nodrošinājumu, kuru šim mērķim pieļauj ligumslēdzēju pušu iestādes (3. pants). Savukārt šo nodrošinājumu sedz *International Road Transport Union* (Starptautiskā Autotransporta savienība, *IRU*), kā arī Šveicē reģistrēta apdrošināšanas grupa (turpmāk tekstā — “starptautisks apdrošinātāju pūls”).

14. TIR karnetes drukā *IRU* un pārvadātājiem izsniedz galvotājas apvienības, kuras TIR karnetēs iekļauj virkni ziņu, it īpaši ziņas par pārvadātajām precēm. Katra TIR karnete sastāv no vairākām lapām divos eksemplāros. Ja attiecīgā prece tiek piegādāta galamērķa muitas iestādē, t.i., Kopienas muitas teritorijas izvešanas muitas iestādē, un ja galamērķa muitas iestāde nosūtītājam muitas iestādi, t.i., šīs muitas teritorijas ieviešanas muitas iestādi, informē par to bez nosacījumiem, TIR pārvadājums ir likumīgi pabeigts.

7 — Padomes 1992. gada 12. oktobra Regula (EEK) Nr. 2913/92 par Kopienas Muitas kodeksa izveidi (OV L 302, 1. lpp.).

15. Ja nav likumīgas pabeigšanas, piemērojama galvenokārt TIR konvencijas 8. pantā reglamentētā galvojumu sistēma, turklāt galvotājas apvienības par kravas mašīnas kravu galvo līdz noteiktai nodrošinājuma maksimālajai summai ievedmuitas un izvedmuitas nodokļu un citu maksājumu maksāšanai, kuri jāmaksā, balstoties uz TIR pārvaļājumu nelikumību, un proti, solidāri ar personām, kuras par šīm summām ir tieši atbildīgas.

b) TIR konvencijas attiecīgie noteikumi

16. TIR konvencijas II nodaļā, kurā ir reglamentēta TIR karnešu izdošana, kā arī galvotāju iestāžu atbildība, it īpaši ietverti šādi noteikumi:

ir atklāts pārkāpums saistībā ar TIR pārvaļājumu. Tā ir solidāri atbildīga par to, lai personas, kurām iepriekšminētās summas ir jāmaksā, to izdarītu.

2. Gadījumos, kad Līgumslēdzējas puses likumi un noteikumi neparedz maksāt ievēdmuitas vai izvedmuitas nodokļus un citus maksājumus, kā noteikts iepriekš 1. pantā [punktā], galvotāja apvienība uzņemas ar tādiem pašiem nosacījumiem samaksāt summu, kas ir līdzvērtīga ievēdmuitas un izvedmuitas nodokļu un citu maksājumu, kā arī soda naudas [nokavējuma procentu] summai.

3. Katra Līgumslēdzēja puse nosaka maksimālo summu par vienu TIR karnešu, ko var prasīt no galvotājas apvienības, pamatojoties uz iepriekšminēto 1. un 2. punktu.

"8. pants

1. Galvotāja apvienība uzņemas samaksāt ievēdmuitas un izvedmuitas nodokļus un citus maksājumus, kā arī soda naudu [nokavējuma procentus], kas jāmaksā saskaņā ar tās valsts muitas normatīvajiem aktiem, kurā

4. Galvotājas apvienības atbildība attiecībā pret tās valsts iestādēm, kurā atrodas nosūtītāja muitas iestāde, iestājas brīdī, kad muitas iestāde pieņem TIR karnešu. Nākamajās valstīs, caur kurām preces ved saskaņā ar TIR procedūru, šī atbildība iestājas brīdī, kad preces ievēd vai, ja TIR pārvaļājums ir pārtraukts saskaņā ar 26. panta 1. un 2. punktu, brīdī, kad TIR karnešu pieņem muitas iestāde, kur TIR pārvaļājumu atsāk.

5. Galvotāja apvienība ir atbildīga ne tikai par precēm, kas ir uzskaitītas TIR karnetē, bet arī par precēm, kuras, lai gan tur nav uzskaitītas, drīkst būt autotransporta līdzekļa aizzīmogatajā daļā vai aizzīmogatā konteinerā. Uz citām precēm tas neattiecas.

6. Lai noteiktu šā panta 1. un 2. punktā minētos nodokļus un citus maksājumus, ziņas par precēm, kas ir ierakstītas TIR karnetē, uzskata par pareizām, ja nav pierādījumu par pretējo.

7. Ja ir jāmaksā šā panta 1. un 2. punktā minētās summas, kompetentās iestādes pirms prasības iesniegšanas pret galvotāju apvienību pēc iespējas liek maksājumu izdarīt personai vai personām, kas ir tieši atbildīgas.”

“Federālās Finanšu ministrijas rīkojums”) 3. punktā noteikts cita starpā šāds noteikums attiecībā uz procedūras drošību tranzītā:

“Ievēdmuitas nodokļu prasījumi Kopienų tranzīta procedūras vai kopējās tranzīta procedūras ietvaros prasījumi ir uzskatāmi par nodrošinātiem tikai tad, ja par katru tranzīta pārvadājumu ir iesniegts atsevišķs nodrošinājums un ja šāds nodrošinājums vēl nav atbrīvots.

Visi pārējie prasījumi, kas izriet no Kopienų tranzīta procedūras, kopējās tranzīta procedūras vai TIR procedūras, ir uzskatāmi par nenodrošinātiem. [...]”

III — Fakti un procedūra

B — *Valsts tiesiskais regulējums*

A — *Par TIR procedūras krīzi*

17. Federālās Finanšu ministrijas 1996. gada 11. septembra rīkojuma (turpmāk tekstā —

18. It īpaši Vācijas valdība ir vērsusi Tiesas uzmanību uz faktisko cēloni, kas ir saskatāms šajā lietā, proti, uz ievērojamo krīzi, kādā

kopš 90. gadu sākuma un it īpaši kopš iekšējā tirgus spēkā stāšanās 1994. gada 1. janvārī, ir nonākusi Kopienā piemērotā tranzīta procedūra, tostarp TIR procedūra, un kas izraisīja TIR procedūras pamatā esošās galvojumu sistēmas sabrukšanu un līdz ar to — vismaz kā paskaidro Vācijas valdība — kopējās TIR procedūras “it kā sabrukumu”. Šī krīze bija arī izmeklēšanas priekšmets komisijai, kuru Eiropas Parlaments izveidoja 1995. gada decembrī, lai pārbaudītu apgalvotos pārkāpumus vai trūkumus Kopienas tranzīta procedūrā, un iesniedza tās ziņojumu 1997. gada 20. februārī⁸ (turpmāk tekstā — “Eiropas Parlamenta izmeklēšanas ziņojums”). Šajā ziņojumā Parlaments vērsa uzmanību gan uz Kopienas tranzīta procedūru, gan arī detalizēti izvērtēja TIR procedūru.

19. Krīzi — par kuras precīzajiem apmēriem lietas dalībnieki tomēr nav vienprātis — izraisīja austrumu robežas atvēršana, kā arī iekšējā tirgus izveide un organizētās noziedzības kāpums, kam sekoja ievērojams TIR procedūru nelikumību kāpums, kas savukārt izraisīja starptautiskā apdrošinātāja pūla pastiprinātu izmantošanu, kurš pakāpeniski atteicās no prasījumu segšanas pārņemšanas no nodrošinājuma. Galvenās struktūrvienības atbilstoši TIR konvencijai — TIR Pārval-

dības komiteja, kā arī vispirms darba grupa par transportu ietekmējošajiem muitas jautājumiem WP.30, kurā ir pārstāvētas visas līgumslēdzējas puses, ieskaitot Komisiju, atbilstoši Vācijas valdības sniegtajai informācijai, kā arī Eiropas Parlamenta izmeklēšanas ziņojumam bija daudzkārtēji risinājušas minētos attīstības jautājumus.

20. Uz *IRU*, kā arī Starptautiskā apdrošinātāju pūla ierosinājumu par minēto attīstību vispirms 1993. gada jūlijā, ieviešot patstāvīgu TIR karneti īpaši jutīgajām precēm, proti, tabakai un alkoholam, tika reaģēts ar paaugstinātu nodrošinājumu USD 200 000 apmērā. Rezultātā 1994. gada 5. decembrī Starptautiskais apdrošinātāju pūls, protams, atcēla pārāpdrošināšanas līgumu, pamatojot to it īpaši ar risku pārmērīgo pastiprināšanos, par kuru apdrošinātājs neko nebija zinājis, un krāpšanas gadījumu vispārīgu izplatīšanos un to sistemātisko raksturu. Šī līguma laušana pēc tam bija tiesvedības priekšmets šķīrējtiesā.

21. Kā paskaidro Vācijas valdība, kontekstā ar Vācijas galvotāju apvienību *BDF*⁹ un *AIST*¹⁰ maksātnespēju un, baidoties no TIR procedūras galvojumu sistēmas sabrukuma,

9 — Bundesverband des deutschen Güterfernverkehrs.

10 — Arbeitsgemeinschaft zur Förderung und Entwicklung des internationalen Straßenverkehrs.

Vācijas valdība beidzot ar 1996. gada 31. jūlija un 1997. gada 26. maija nolīgumiem atcēla nenokārtoto prasījumu maksāšanu pret galvotājām apvienībām (turpmāk tekstā — “moratorijs”).

šo un, iespējams, citu līdzīgu nolīgumu, kuri noslēgti ar citām galvotājām apvienībām, saturu, kā arī norādīt attiecībā uz noteiktajiem un nepiedzītajiem pašu resursiem no nepabeigtajām TIR karnešu procedūrām, kad un kādā veidā tos paredzēts nodot Komisijas rīcībā.

B — Pirmstiesas procedūra un lietas dalībnieku prasījumi

22. Komisija, no 1997. gada 24. novembra līdz 28. novembrim Vācijā veicot kārtējos pašu resursu pārbaudes pasākumus, konstatēja, ka Vācijas iestādes muitas tranzīta procedūrā nav likumīgi noslēgušas noteiktus tranzīta dokumentus (509 TIR karnešu 1993., 1994. un 1995. gadā par pašu resursu summu apmēram 20 miljonu DEM apmērā). Muitas iestādes gan nosūtīja saprātīgā termiņā maksājuma prasību, nosakot galvotājai apvienībai termiņu. Taču maksājumi netika izdarīti un Vācijas iestādes šīs summas tiesas ceļā nepiedzina. Pamatojoties uz moratoriju, piedziņas procedūra tika atlikta. Atbilstoši Vācijas iestāžu apgalvojumam strīdīgās summas rīkojuma izpratnē bija uzskatāmas par nenodrošinātām un tāpēc tika ierakstītas B kontos.

24. Ar 1998. gada 22. janvāra vēstuli Vācijas iestādes apgalvoja, ka to provizorisks atteikšanās no tiesību aizstāvēšanas tiesā bija neatliekama, ievērojot pieaugošo krāpšanas manipulāciju skaitu tranzīta procedūrās ar TIR karnešiem, kāpēc arī Starptautiskais apdrošinātāju pūls lauza pārapdrošināšanas līgumu 1994. gada 5. decembrī un apturēja Starptautiskā apdrošinātāju pūla maksājumus *IRU* pārapdrošinātām Vācijas galvotājām iestādēm, lai izvairītos no šo apvienību bankrota un tādējādi TIR sistēmas sabrukuma visā Eiropas Savienībā. Turklāt nodrošināto prasījumu dēļ joprojām norit šķirējtiesas process starp *IRU* un minēto pūlu. Prasījumi no nepabeigtajām tranzīta procedūrām ir uzskatāmi par nodrošinātiem Pašu resursu regulas nozīmē tikai tad, ja iesniegtie galvojumi attiecas uz konkrētiem pārvaldājumiem un ja tie sedz faktisko risku.

23. Ar 1997. gada 19. decembra vēstuli Komisija aicināja Vācijas iestādes tai paziņot

25. Ar 1998. gada 30. marta vēstuli Komisija atkārtoja savu prasību nodot attiecīgos pašu resursus, uz kuru Vācijas iestādes atbildēja ar

1998. gada 22. maija vēstuli, ka tās nevar izpildīt šo prasību, proti, tādēļ, ka Komisijas viedokļa akceptēšana radītu nepiemērotu apgrūtinājumu Vācijas budžetam.

26. Ar 1998. gada 8. jūnija vēstuli Komisija no jauna aicināja Vācijas iestādes paziņot iepriekš pieprasīto informāciju, lai aprēķinātu iespējamās nokavējuma procentus, pamatojoties uz Pašu resursu regulas 11. pantu.

27. Vācijas iestādes 1998. gada 18. septembrī sniedza savus apsvērumus, kuros vēlreiz apstiprināja savu nostāju.

28. Ar 1998. gada 30. oktobra vēstuli Komisija pieprasīja Vācijas valdībai pārskaitīt zināmu summu kā iemaksu par nesamaksātajiem prasījumiem pirms otrā mēneša pēdējās dienas pēc šīs vēstules saņemšanas, kā arī paziņot tai visus citus neapstrīdētos muitas maksājumus saistībā ar Vācijas muitas iestāžu nepabeigtajām TIR karnešu procedūrām 1994.–1998. gadā, kuri bija noformēti līdzīgi (ierakstīšana B kontos, nevis A kontos).

29. Vācijas iestādes 1999. gada 4. marta atbildes vēstulē šo lūgumu neizpildīja.

30. 1999. gada 15. novembra oficiālajā brīdinājuma vēstulē Komisija atkārtoja savu lūgumu un darīja zināmu, ka pretēji Vācijas iestāžu apgalvojumiem runa ir nevis par kopējiem nodrošinājumiem, ko izsniedz par vairākiem prasījumiem, bet gan par nodrošinājumu katrai TIR karnetei, kas vairumā gadījumu prasījumu sedz pilnībā vai lielākajā daļā. Turklāt Vācijas Federatīvā Republika, it īpaši runājot par kritizētajām TIR karnetēm 1995. gadā, provizoriski atteicās no tiesībām piedzīt savus prasījumus no galvotājas apvienības ar nosacījumu, ka tā joprojām atbild "ar piemērotu pašu kapitālu" un ka tā savus prasījumus pret pārapdrošinātāju cedē galvojuma veidā. Līdz ar to prasījumus par 1995. un turpmākajiem gadiem arī sedza nodrošinājums un tie — vismaz daļēji — bija jāieraksta A kontos un jānodod, ja vien tie noteiktā termiņā nebija apstrīdēti.

31. 2000. gada 1. februāra atbildes vēstulē Vācijas iestādes atkārtoja un papildināja savu nostāju, nosūtot Komisijai nolīgumus, kas bija noslēgti ar galvotājām apvienībām par maksājumu atlikšanu.

32. 2000. gada 8. novembrī Komisija nosūtīja Vācijai argumentētu atzinumu. Prasījumi pretēji Vācijas iestāžu viedoklim nav uzskatāmi par apstrīdētiem *IRLU* un apdrošinātāju pūla šķirējtiesas procesa dēļ. Parādnieki nav

apstrīdējuši galvenos prasījumus un apdrošinātāju pūla atteikšanās uzņemties parādnieka atbildību nav uzskatāma par galveno prasījumu apstrīdēšanu. Visbeidzot, Vācijas iestāžu provizoriskā atteikšanās no saviem prasījumiem attiecas tikai un vienīgi uz galvotāju apvienību pārapdrošinātāju atbildību. Šajā sakarā parādnieku pienākums un līdz ar to Vācijas Federatīvās Republikas pienākums attiecībā uz Kopienas budžetu nav skarts. Turklāt pretēji šīs dalībvalsts uzskatam Pašu resursu regulas 17. panta 2. punkts nav piemērojams.

galvenokārt atkārtoja iepriekš izteikto viedokli un atspēkoja Komisijas pamatojumu.

35. Tā kā Vācijas iestādes atteicās pildīt Komisijas prasības, Komisija cēla šo prasību, kurā prasīts Tiesai atzīt, ka:

33. Komisija vēl vienu reizi atkārtoti pieprasīja Vācijas iestādēm nekavējoties samaksāt Komisijai iemaksas veidā summu DEM 10 552 875 apmērā, lai nebūtu jāmaksā papildu kavējuma procenti; darīt tai zināmas visas pārējās neapstrīdēto muitas maksājumu summas, ko Vācijas muitas iestādes bija noformējušas līdzīgi saistībā ar TIR karnešu procedūru nepabeigšanu, sākot no 1994. gada līdz 1996. gada federālā rīkojuma grozījumiem, un nekavējoties nodot Komisijai pašu resursus, lai nebūtu jāmaksā papildu kavējuma procenti.

Vācijas Federatīvā Republika nav izpildījusi pienākumus, kas tai uzlikti saskaņā ar Padomes 1989. gada 7. jūnija Regulu (EEK, *Euratom*) Nr. 1552/89, kura no 2000. gada 31. maija ir aizstāta ar Padomes 2000. gada 22. maija Regulu (EK, *Euratom*) Nr. 1150/2000 attiecībā uz Kopienas pašu resursu sistēmu,

1) likumīgi nepabeidzot noteiktu tranzīta dokumentu (TIR karnešu) procedūras, kā rezultātā no tiem izrietošie pašu resursi netika ne pareizi iegrāmatoti, ne termiņā nodoti Komisijai;

34. Vācija uz argumentēto atzinumu atbildēja ar 2001. gada 10. janvāra vēstuli, kurā tā

2) nepaziņojot Komisijai visus pārējos neapstrīdētos muitas maksājumus, kas noformēti tādā pašā veidā (ierakstīti "B kontos", nevis "A kontos"), par

Vācijas muitas nepabeigtajām TIR karnešu procedūrām no 1994. gada līdz 1996. gada Federālās Finanšu ministrijas rīkojuma grozījumiem (1996. gada 11. septembra rīkojums, III B 1 — Z 0912 — 31/96);

IV — Prasības pārbaude

A — Pieņemamība

- 3) Vācijas Federatīvajai Republikai ir pienākums nekavējoties kreditēt Komisijas kontā pašu resursus, kas nav samaksāti 1. un 2. punktā minēto pienākumu neizpildes dēļ;

- 1) Lietas dalībnieku galvenie argumenti

- 4) Vācijas Federatīvajai Republikai ir pienākums attiecībā uz iespējamajām summām, kas pārskaitītas uz kontu, norādīt prasījuma termiņu, maksājamo summu un vajadzības gadījumā — pārskaitījuma datumu;

- 5) atbilstoši Regulas Nr. 1552/89 11. pantam par laika posmu līdz 2000. gada 31. maijam un atbilstoši Regulas Nr. 1150/2000 11. pantam par laika posmu pēc 2000. gada 31. maija Vācijas Federatīvajai Republikai Kopienas budžetā jāiemaksā procenti par novēlotu iegrāmatošanu;

36. Vispirms *Vācijas valdība* apgalvo, ka prasījuma trešā līdz piektā daļa, kas paredz pienākumu nesamaksātos pašu resursus nekavējoties kreditēt Komisijas kontā, attiecībā uz iespējamajām summām, kas pārskaitītas uz kontu, norādīt konkrētu informāciju un iemaksāt procentus, kas ir maksājami it kā par novēlotu iegrāmatošanu, nav pieņemama. Komisija, aizbildinoties ar šiem prasījumiem, izvirza neko citu kā "maksājuma prasību" jeb "izmeklēšanas prasību". Valsts pienākumu neizpildes procedūrā Tiesa var atzīt tikai valsts pienākumu neizpildi. Tātad dalībvalsts pienākums ir veikt noteiktus pasākumus, kas izriet no Tiesas konstatējuma. Turklāt ceturtais prasījums maina šīs valsts pienākumu neizpildes pierādīšanas pienākumu, kas attiecas uz Komisiju.

- 6) Vācijas Federatīvā Republika atlīdzina tiesāšanās izdevumus.

37. *Beļģijas Karalistes valdība*, kas šajā tiesvedībā ir iestājusies, lai atbalstītu Vācijas

Federatīvo Republiku, galvenokārt atbalsta Vācijas valdības viedokli.

38. Turpretim *Komisija* secina, ka EKL 228. pants neliedz Tiesai izteikt lietderīgus apsvērumus par pienākumu neizpildes novēršanu. Turklāt tā norāda, ka Pašu resursu regulas 11. pantā noteikts precīzs beznosacījuma pienākums attiecīgai dalībvalstij samaksāt nokavējuma procentus par pašu resursu novēlotu ierakstīšanu. Attiecībā uz ceturto prasījuma daļu *Komisija* norāda, ka pārbaude, vai dalībvalstis ir pareizi pārskaitījušas maksājamās pašu resursu summas, lielā mērā ir atkarīga no dalībvalsts sniegtās informācijas, tāpēc *Komisijai* arī nav šādos gadījumos pilnā mērā jāuzņemas pierādīšanas pienākums.

39. Visbeidzot, tiesas sēdē *Komisija* lūdza pārformulēt prasījuma piekto daļu tādējādi, lai Tiesa varētu atzīt, ka Vācijas Federatīvā Republika, nepārskaitot Kopienas budžetā maksājamās procentus, ir pārkāpusi Pašu resursu regulas 11. pantu.

EKL 226. pantu — kā pamatoti ir norādījusi Vācijas valdība — ir tikai konstatēt, ka dalībvalsts nav izpildījusi savus pienākumus pret Kopieni¹¹. Konstatējot šādu pienākumu neizpildi, konkrētajai dalībvalstij saskaņā ar EKL 228. panta noteikumiem jāveic pasākumi, tostarp sprieduma izpilde.

41. Saprotams, ka Tiesa, kā ir norādījusi *Komisija*, var sprieduma pamatojumā izteikt lietderīgus apsvērumus par pienākumu neizpildes novēršanu, turpretim pretstatā *Komisijai* pirmstiesas procedūrā Tiesa nevar uzdot dalībvalstij veikt noteiktus pasākumus¹².

42. Šajā gadījumā prasījuma trešā, ceturtnā un piektā daļa ir vērsta uz to, lai dalībvalstij piesprieztu ierakstīt pašu resursus, kas nav pārskaitīti, sniegt informāciju attiecībā uz noteiktām summām un pārskaitījumiem, kā arī pārskaitīt nokavējuma procentus.

43. Turklāt *Komisija* savā replikas rakstā nav noliegusi, ka minētie prasījumi pārsniedz

2) Vērtējums

40. Vispirms ir jāatgādina, ka prasības par valsts pienākumu neizpildi mērķis saskaņā ar

11 — Skat. vēl Tiesas 1979. gada 7. februāra spriedumu apvienotajās lietās 15/76 un 16/76 Francija/*Komisija* (*Recueil*, 321. lpp., 27. punkts).

12 — Skat. Tiesas 2005. gada 14. aprīļa spriedumu lietā C-104/02 *Komisija/Vācija* (Krājums, I-2689. lpp., 49. punkts).

pārkāpuma konstatēšanas lūguma robežas, bet gluži otrādi — attiecīgais Vācijas valdības viedoklis par to, ka prasījuma daļa par konstatēšanu būtu jāsaīsina, ir jānoraida kā nepamatots. Attiecībā uz EK līgumā paredzēto Tiesas pilnvaru atzīt vienīgi pienākumu neizpildi, tam, ka šo prasījumu pamatā esošais pienākums samaksāt procentus vai lojālas sadarbības pienākums ir viennozīmīgs un bez nosacījumiem vai ka dalībvalstij attiecībā uz šiem pienākumiem nav nekādas rīcības brīvības, kā ir iebildusi Komisija, prasībā par valsts pienākumu neizpildi var nebūt nekādas nozīmes.

44. Lidz ar to prasījuma trešā, ceturta un piektā daļa atbilstoši Tiesas judikatūrai ir uzskatāma par nepieņemamu¹³.

45. Taču ir jāpiekrit ierobežojošai pārformulēšanai, kuru Komisija attiecībā uz prasījuma piekto daļu ir lūgusi tiesas sēdē.

46. Turklāt vispirms ir jāatgādina, ka atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai EKL 226. pantā paredzētās pirmstiesas procedūras mērķis ir

iesaistītajai dalībvalstij dot iespēju, no vienas puses, ieviest šos pienākumus, kas izriet no Kopienu tiesībām, un, no otras puses, attiecīgi uzsvērt aizstāvības pamatus saistībā ar Komisijas formulētajiem iebildumiem¹⁴.

47. Neskatoties uz to, šīs procedūras neatbilstība noteikumiem vēl ietver sevī ar Līgumu radīto būtisko garantiju, proti — ne tikai aizsargāt attiecīgās dalībvalsts tiesības, bet arī nodrošināt, ka citā attiecīgā procedūrā tiesā būs skaidri definēts strīda priekšmets¹⁵.

48. Saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru principā prasībai jābūt balstītai uz tādiem pašiem iebildumiem kā argumentētais atziņums un arī kā brīdinājuma vēstule, ar kuru tiek uzsāks pirmstiesas process¹⁶.

49. Tomēr šāda prasība nenozīmē, ka visos gadījumos jābūt pilnīgai atbilstībai starp iebildumiem brīdinājuma vēstulē, argumen-

14 — Tiesas 1988. gada 2. februāra spriedums lietā 293/85 Komisija/Belģija (*Recueil*, 305. lpp., 13. punkts), 1997. gada 20. marta spriedums lietā C-96/95 Komisija/Vācija (*Recueil*, I-1653. lpp., 22. punkts), 2002. gada 15. janvāra spriedums lietā C-439/99 Komisija/Itālija (*Recueil*, I-305. lpp., 10. punkts) un 2004. gada 24. jūnija spriedums lietā C-350/02 Komisija/Nīderlande (Krājums, I-6213. lpp., 18. punkts).

15 — Tiesas 2001. gada 13. decembra spriedums lietā C-1/00 Komisija/Francija (*Recueil*, I-9989. lpp., 53. punkts), 2002. gada 20. jūnija spriedums lietā C-287/00 Komisija/Vācija (*Recueil*, I-5811. lpp., 17. punkts) un iepriekš 14. zemsviras piezīmē minētais spriedums lietā C-350/02, 19. punkts.

16 — Cita starpā Tiesas 1999. gada 9. novembra spriedums lietā C-365/97 Komisija/Itālija (*Recueil*, I-7773. lpp., 23. punkts) un 2003. gada 12. jūnija spriedums lietā C-229/00 Komisija/Somija (*Recueil*, I-5727. lpp., 44. punkts).

13 — Skat. turpat, 51. punkts.

tētā atzinuma rezolutīvo daļu un prasības secinājumiem. Tomēr nosacījums pieļaujamaī atšķirībai pastāv, ja strīda priekšmets nav ne paplašināts, ne grozīts, bet gan vislabākajā gadījumā — ir ierobežots¹⁷.

50. Tāpat arī Pirmās instances tiesas, kas daudzkārt ir saskārusies ar prasības pieteikumā ietverto prasījumu papildu pārformulēšanas īpašiem gadījumiem, judikatūrā šāda pārformulēšana prasībās atcelt tiesību aktu un prasībās par zaudējumu atlīdzināšanu ir pieņemama tikai ar nosacījumu, ja "prasījumus prasības pieteikumā tikai precizē vai ja pārformulētie prasījumi paliek neatsaukti"¹⁸.

51. Manuprāt, šajā gadījumā pieprasītā pārformulēšana pārsniedz to, kas būtu uzskatāms par pieņemamu, jo šī pārformulēšana uz prasījumu par atzīšanu vairs nav uzskatāma vienīgi par prasījuma piektās daļas precizēšanu, bet drīzāk par prasības mērķa būtisku grozījumu.

52. Ir jāņem vērā arī atbildētājas dalībvalsts iespēja aizstāvēties, jo šis grozījums pieteikts ar īpašu novēlošanos, proti, tikai tiesas sēdē. Komisija replikas rakstā vēl ar saviem skaidrojumiem ir apstiprinājusi, ka tā vēlas, lai ar šo prasības pieteikumu būtu saprotams, ka tas ir vērst uz attiecīgas kavējuma naudas ieskaitīšanu.

53. Līdz ar to, manuprāt, šajā tiesvedībā nav jāizskata Komisijas tiesas sēdē lūgtā prasījuma piektās daļas pārformulēšana, kuras rezultātā lūgums par pienākumu uzlikšanu, kurš nav pieņemams, tiks pieņemami interpretēts kā prasība konstatēt pienākumu neizpildi.

54. Ievērojot iepriekš minēto, šī prasība ir jāatzīst par nepieņemamu, jo tās priekšmets ir ierakstīt nepārskaitītos pašu resursu, sniegt informāciju par noteiktām summām un pārskaitījumiem un procentu maksāšana (prasījuma trešā, ceturrtā un piektā daļa).

55. Tādēļ šīs prasības turpmākā pārbaude aprobežojas ar to iebildumu vērtēšanu, kuri balstās uz prasījuma pirmo un otro daļu.

17 — Cita starpā iepriekš 16. zemsvītras piezīmē minētais spriedums lietā C-229/00, 44. punkts, un Tiesas 2004. gada 23. septembra spriedums lietā C-280/02 Komisija/Francija (Krājums, I-8573. lpp., 30. punkts).

18 — Skat. Pirmās instances tiesas 2005. gada 2. jūnija spriedumu lietā T-177/03 *Andreas Stroh*/Komisija (Krājums-CDL, I-A-147. lpp., Krājums, II-651. lpp., 21. punkts) un 1998. gada 21. oktobra spriedumu lietā T-100/96 *Vicente-Núñez*/Komisija (*Recueil FP*, I-A-591. lpp., *Recueil*, II-1779. lpp., 51. punkts).

B — *Lietas būtība*

kas vajadzīgi, lai nodotu Komisijai pašu resursus, neizpildi, kā arī ar to saistītā lojālas sadarbības pienākuma neizpildi.

1) Prasījuma pirmā daļa: likumīga TIR karnešu procedūras nepabeigšana, pašu resursu nepareiza iegrāmatošana un nenodošana termiņā

a) Lietas dalībnieku galvenie argumenti

56. Komisijas prasījuma pirmā daļa balstās galvenokārt uz diviem iebildumiem. No vienas puses, Komisija kritizē, ka Vācijas iestādes vienpusēji un, nevienojoties ar Komisiju, ir atteikušās no tiesībām piedzīt attiecīgi noteiktos prasījumus (tiesas ceļā) un noslēgušas moratoriju ar galvotājām apvienībām. No otras puses, Komisija Vācijas Federatīvajai Republikai pārmet šīs procedūras rezultātā Kopienai pienākošos pašu resursu nepareizu iegrāmatošanu un līdz ar to — nenodošanu termiņā. Komisija apgalvo, ka šīm summām bija jābūt ierakstītām A kontos.

57. Komisija norāda uz pienākuma, kas izriet no Kopienu noteikumiem, pārkāpumu attiecībā uz Kopienu pašu resursiem, it īpaši pienākuma, kas izriet no Pašu resursu regulas 17. panta, veikt visus pasākumus,

58. *Komisija* attiecībā uz provizorisko atteikšanos no tiesībām piedzīt prasījumus norāda, ka Vācijas valdība nav pierādījusi, ka tā ir rīkojusies Kopienas interesēs, lai novērstu TIR sistēmas sabrukumu. Kā liecina arī Eiropas Parlamenta izmeklēšana, pilnīgs TIR procedūru galvojumu sistēmas sabrukums nav noticis. Vācijas iestādēm katrā ziņā ar Komisiju un pārējām dalībvalstīm bija jāmēģina panākt saprašanos, pirms tās bija pieņēmušas lēmumu provizoriski atteikties no tiesībām piedzīt prasījumus. Šāda Vācijas iestāžu vienpusēja rīcība ir EK līguma 10. pantā noteiktā sadarbības pienākuma pārkāpums, tāpat kā apstāklis, ka Vācijas iestādes tikai savā atbildē uz termiņa noteikšanas vēstuli ir ņēmušas vērā Komisijas vairākkārtējo lūgumu paziņot moratoriju un citu tamlīdzīgu līgumu saturu. Ar norādi par galvotāju apvienību maksātnespējas izmeklēšanu, ja nav uzsākti konkrēti tiesību realizācijas pasākumi, vien nepietiek, lai izskaidrotu apstākļus, kas atbilstoši Pašu resursu regulas

17. panta 2. punkta otrajam teikumam varētu attaisnot nenotikušo piedziņu. Vācijas iestādes ar savu rīcību ir pārkāpušas Pašu resursu regulas 17. panta 1. punktu, saskaņā ar kuru dalībvalstīm jāveic visi pasākumi, kas vajadzīgi, lai Komisijas rīcībā tiktu nodoti pašu resursi.

59. Tālāk Komisija, lai pamatotu savu viedokli, saskaņā ar kuru strīdīgie prasījumi kā nodrošināti prasījumi atbilstoši Pašu resursu regulas 6. panta 2. punkta a) apakšpunktam bija ierakstīti A kontos, paskaidro, ka TIR sistēmā muitas nodokļu maksājumus sedz nodrošinājums, proti, TIR karntes, un galvotājas apvienības nelikumību gadījumā ir solidāri atbildīgas. Saskaņā ar Pašu resursu regulas 6. panta 2. punkta b) apakšpunktu B konti neparedz aizsargāt dalībvalstis un to budžetus, bet gan, kā izriet no Pašu resursu regulas apsvērumiem, turklāt vieglāk izsekot dalībvalstu rīcībai pašu resursu piedziņas jomā. Šāds mērķis būtu absurds, ja katra dalībvalsts varētu brīvi novērtēt nodrošinājuma kvalitāti un, nekonsultējoties ar Komisiju, izlemt, kurā kontā nodrošinātais prasījums ir ierakstāms.

60. Nodrošinājumam A kontu izpratnē nav jābūt "tieši un nekavējoties", bet tikai tādā

gadījumā iekasējamam, ja, uzrādot nodrošinājumu, maksātnespējīgais parādnieks eventuāli nevar nomaksāt muitas parādu.

61. Vācijas valdība turklāt vispārīgi, taču ne pēc būtības apstrīd, ka attiecīgie galvojumi šajā gadījumā bija pietiekami. Tā arī neapstrīd, ka minētie galvojumi visos gadījumos bijuši vismaz pietiekami, lai katreiz daļēji segtu prasījumus. Līdz ar to šie prasījumi vismaz šajā ziņā bija jāieraksta A kontos, tā kā cits vērtējums nebija vajadzīgs pārapsūtināšanas līguma laušanas dēļ. Principā šeit noteicošais ir datums, kurā TIR pārvadājums ir sācies un kurā tiek iesniegts nodrošinājums.

62. Līdz ar to prasījumi, kas radušies pirms 1995. gada, katrā ziņā bija jāieraksta A kontos un jānodod. Attiecībā uz prasījumiem, kas radušies pēc 1995. gada, Vācijas iestāžu apgalvojumam, ka šajā datumā prasījumi bija uzskatāmi par nenodrošinātiem lauztā pārapsūtināšanas līguma dēļ, bija jārosina šīs iestādes neatļaut procedūras, ņemot vērā nodrošinājuma neesamību. Ja iestādes tomēr procedūras atļāva un šī iemesla dēļ prasījumus ierakstīja B kontos,

tām arī bija jāuzņemas risks, kas saistīts ar šo prasījumu piedziņu. Jāņem vērā princips, ka, ievērojot moratoriju, tika sniegts vismaz daļējs nodrošinājums. Līdz ar to prasījumi, kas radušies arī pēc 1995. gada, kā nodrošināti bija jāieraksta A kontos.

63. Komisija tālāk atzīmē, ka dalībvalstīm saskaņā ar TIR konvencijas 8. pantu ir iespēja izmantot savas tiesības pret galvotājam apvienībām. Nav nozīmes tam, ka apvienības ir atbildīgas tikai pakārtoti. Prasība attiecas tikai uz likumīgi noteiktiem, bet ne uz apstrīdētiem prasījumiem. Pašu resursu regulas 6. panta 2. punkta b) apakšpunkta otrais teikums neattiecas uz izskatāmo gadījumu, tā kā rodas jautājums par prasījuma nodrošināšanu galvotājam, kurš apstrīd nevis galveno prasījumu, bet vienīgi savu apšaubāmo spēju samaksāt nodrošinājumu.

64. Kā uzskata *Vācijas valdība*, muitas iestādes maksājuma pieprasījumus tomēr pamatoti ir ierakstījušas B kontos pēc tam, kad kopš 1993. gada galvotāja apvienība nesniedza vairs pietiekamus nodrošinājumus. No Pašu resursu regulas redakcijas, struktūras un mērķa izriet, ka nodrošinājums, kurš negarantē, ka galvotāja apvienība samaksās nesamaksātās summas — tālāk nodrošinājums, kas pastāv tikai “uz papīra” — nav nodrošinājums 6. panta 2. punkta

b) apakšpunkta nozīmē. Jau no šo noteikumu un šīs regulas apsvērumu redakcijas ir saprotams, ka A kontos ir jāieraksta tikai nodrošināti prasījumi, par kuriem ir zināms, ka nodrošinājums ir faktiski realizējams, kas tā nav maksātnespējīgu galvotāju apvienību (galvotāju apvienību kapitāls ir nepietiekams; atbilstoši pirmstiesas procedūrā sagatavotajam juridiskajam atzinumam galvotājai apvienībai, kura vairs pat nespēj galvot, bet apkalpo divpadsmito daļu no visiem valsts prasījumiem, draud bankrots) vai atceltu (Starptautiskā apdrošinātāju pūla atteikšanās maksāt) nepilnīgu “starptautisko galvojumu tiklu” gadījumā. Nepiedzīti, bet nodrošināti prasījumi principā nav uzskatāmi par “nepiedzītiem prasījumiem” (Regulas 6. panta 2. punkta b) apakšpunkts). Izņēmums (jāinterpretē šauri) šim principam ir pieļaujams tikai tad, ja nodrošinājums ir realizējams bez grūtībām. Dalībvalstu pienākums nav avansā pārskaitīt nenodrošinātus vai nepietiekami nodrošinātus prasījumus.

65. Komisija nepamatoti nodala laika posmu pirms un pēc 1995. gada. Nepareizs vispirms ir pieņēmums, ka pašu resursu pārskaitīšana, pamatojoties uz iesniegto nodrošinājumu, atkarīga no TIR pārvadājuma sākuma. Pār-apdrošināšanas līguma laušana, no vienas puses, nozīmē maksājumu tūlītēju un retroaktīvu apturēšanu. No otras puses, tā kā nodrošinājumam turklāt ir blakus saistības

raksturs, Vācijas iestādēm pirms prasības celšanas pret galvotājām apvienībām pēc 1994. gada bija jāveic izmeklēšanas un nodokļu uzlikšanas procedūras (TIR konvencijas 8. panta 7. punkts). Šīs procedūras reizēm var ilgt vairākus gadus.

jām apvienībām (paraugprāva pret galvotājām apvienībām, apvienību nepietiekamā kapitāla pārbaude).

66. Pretēji tam, ko apgalvo Komisija, pēc pārāpdrošināšanas līguma laušanas (1994. gada beigās) Vācijas iestādes nevarēja aizliegt TIR procedūru izmantošanu, papildus gandrīz pilnīgai Austrumu-Rietumu tirdzniecības paralīzei neakceptējot vēl arī Kopienas muitas tiesību neatņemamas sastāvdaļas (MK 91. pants) vienpusēju pārkāpumu. Nepārkāpjot TIR konvenciju (4. pants) un TIR sistēmas lēmumus, dalībvalsts nevar pēc savas iniciatīvas pieprasīt papildu nodrošinājumu.

68. Pārējā daļā pārmetums, ka Vācijas iestādes, noskaidrojot faktus, nav pietiekami sadarbojušās ar Komisiju, it īpaši attiecībā uz moratorija saturu, ir jānoraida. Šo nolīgumu būtiskais saturs Komisijai bija paziņots jau dažas nedēļas pēc tās vēstules saņemšanas.

69. *Beļģijas valdība* attiecīgās summas uzskata par "apstrīdētām" Pašu resursu regulas 6. panta 2. punkta b) apakšpunkta nozīmē; tā kā galvinieks ir atbildīgs solidāri, maksājuma pienākums viņam būtu jāapstrīd tādā pašā apjomā kā galvenajam parādniekam.

67. Pakārtoti, pat ja tiek uzskatīts, ka runa ir par "nodrošinātiem prasījumiem", šīs summas nebija nododamas Komisijai, jo tās vairs nebija piedzenamas, it īpaši nepārvaramas varas dēļ Pašu resursu regulas 17. panta 2. punkta pirmā teikuma nozīmē. Vācijas iestādes katrā ziņā ir darījušas visu, lai maksājamās prasījumus piedzītu no galvotā-

70. Turklāt muitas nodokļi dalībvalstīm jānodod Komisijai tikai tad, kad tie ir pilnībā samaksāti, un nevis jau pirms tam, kā to apgalvo Komisija, kad daļu no nodokļiem sedz nodrošinājums. Tātad novēlota summu nodošana nav iespējama.

71. Vācijas Federatīvā Republika nav pārkāpusi arī Kopienas lojalitātes principu, jo, vienojoties par moratoriju, tā ir novērsusi vēl lielāku kaitējumu TIR sistēmai. Turklāt Komisijai bija zināmas galvotāju maksājumu problēmas.

statē, vai Vācijas Federatīvā Republika ir pārkāpusi muitas tiesību noteikumus, t.i., TIR konvenciju. Šādi iespējamie pārkāpumi ir svarīgi šajā lietā tikai tad, ja tie norāda arī uz pašu resursu noteikumu pārkāpumiem jeb ietekmē pašu resursu, kas rodas no muitas nodokļu ieņēmumiem, nodošanu Komisijas rīcībā.

b) Vērtējums

72. Pirmkārt, vispirms ir jānorāda, ka Vācijas valdība nav apstrīdējusi šajā tiesvedībā esošos Komisijas faktu konstatējumus, saskaņā ar kuriem piedziņas procedūra attiecībā uz TIR karnetēm 1993., 1994. un 1995. gadā tika atlikta vai — balstoties uz nolīgumiem par moratoriju — vispār netika ierosināta un attiecīgās summas tika ierakstītas B kontos. Tomēr ir apstrīdams, vai tāpēc Vācijas Federatīvā Republika nav pildījusi savus pienākumus pret Kopienu. Dažādi viedokļi pastāv arī attiecībā uz blakus apstākļiem kontekstā ar TIR sistēmas darbību un tās nozīmi šajā tiesvedībā.

74. Treškārt, minētā prasība, kā to skaidri ir norādījusi Komisija, attiecas vienīgi uz jau likumīgi noteiktiem prasījumiem no TIR procedūras, tātad uz noteiktiem prasījumiem Pašu resursu regulas 1. panta 1. punkta nozīmē. Tādējādi prasījumu noteikšana šajā lietā nav apstrīdēta, gluži otrādi, strīds ir par to, kādos apstākļos noteikto, bet vēl nepieņemto Kopienas prasījumu ekvivalents ir jānodod Komisijas rīcībā. Līdz ar to svarīgs ir arī jautājums, kam ir jāuzņemas risks attiecībā uz muitas formalitāšu pabeigšanu, ko veic dalībvalstu iestādes, un Kopienas prasījumu par pašu resursiem piedziņu.

73. Otrkārt, ir jāatzīmē, ka Komisijas iebildumi, spriežot pēc prasījuma, šajā tiesvedībā aprobežojas ar Pašu resursu regulas pārkāpumiem. Tātad Tiesai nav atsevišķi jākon-

75. Līdz ar to tas ietekmē arī attiecības starp tiesisko regulējumu par pašu resursiem, kurā ir paredzēti noteikumi, saskaņā ar kuriem

dalībvalstis Kopienai nododamos pašu resursus nodod Komisijas rīcībā¹⁹, un starp regulējumu par dažādu pašu resursu — šajā gadījumā muitas nodokļu — izcelsmi un piedziņu, kurā primāri vadās pēc Kopienas muitas noteikumiem (tātad vispirms pēc MK, MK īstenošanas regulas un TIR konvencijas), kā arī pēc valsts normatīvajiem un administratīvajiem aktiem.

76. Atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai, kā to jau daudzkārt ir norādījusi Komisija, "pienākums atzīt Kopienas pašu resursus, pienākums noteiktos termiņos tos ierakstīt Komisijas kontā un pienākums ieskaitīt nokavējuma procentus nav nodalāmi"²⁰.

77. Minētā judikatūra attiecībā uz šo "nesaraujamo saikni" tomēr ir saistāma — katrā ziņā ievērojot pirmavotu — ar šajā lietā piemērojamās Pašu resursu regulas agrāko redakciju²¹, saskaņā ar kuru vispirms ierakstīšana notiek B kontos un kuras piemērošana tieši šajā gadījumā ir apstrīdēta.

78. Agrāk iegrāmatošanai netika piešķirta sevišķa nozīme kontekstā ar pienākumu ierakstīt noteiktos prasījumus. Noteiktajiem prasījumiem atbilstošās summas — neskatoties uz to faktisko piedziņu — Kopienai bija jānodod termiņā. Dalībvalstīm tikai tad nebija pienākuma šīs summas nodot, ja tās nevarēja iekasēt nepārvaramas varas dēļ²². Tādējādi Tiesa jau 1977. gada 5. maija spriedumā ir konstatējusi, "ka dalībvalstīm pašu resursi ne tikai jānosaka, bet pilnībā, ieskaitot ekvivalentu, vēl nepiedzītās summas ir jānodod Komisijas rīcībā, izņemot gadījumu, ja šīs summas nevarēja tikt iekasētas nepārvaramas varas dēļ. Uzdevums pašu resursu piedziņā izmantot tiesvedības un finansiālos piespiedu līdzekļus paliek dalībvalstu ziņā un minētā mērķa dēļ tām arī turpmāk jācinās pret parādniekiem"²³.

79. Šī judikatūra pauž to, ko ģenerālvokāts Hēlhuds [Geelhoed] savos 2005. gada 10. marta secinājumos, kuri šajā lietā piesaistījuši lietas dalībnieku uzmanību, ir apzi-

19 — Skat. Pašu resursu regulas otro apsvērumu.

20 — Cita starpā iepriekš 12. zemsvītras piezīmē minētais spriedums lietā C-104/02, 69. punkts, un Tiesas 1991. gada 16. maija spriedums lietā C-96/89 Komisija/Nīderlande (*Recueil*, I-2461. lpp., 38. punkts).

21 — Skat., piemēram, Tiesas 1986. gada 20. marta spriedumu lietā 303/84 Komisija/Vācija (*Recueil*, 1171. lpp., 11. punkts), kā arī 1989. gada 21. septembra spriedumu lietā 68/88 Komisija/Grieķija (*Recueil*, 2965. lpp., 17. punkts).

22 — Skat. Padomes 1977. gada 19. decembra Regulas (EEK, *Euratom*, EOTK) Nr. 2891/77, ar ko īsteno 1970. gada 21. aprīļa lēmumu par dalībvalstu finanšu resursu aizvietošanu ar Kopienas pašu resursiem (OV L 336, 1. lpp.), 7. un 9. pantu un 17. panta 2. punktu (turpmāk tekstā — "Regula Nr. 2891/77").

23 — Tiesas 1977. gada 5. maija spriedums lietā 110/76 *Pretura di Cento/X* (*Recueil*, 851. lpp., 5. un 6. punkts).

mējis kā “pašu resursu sistēmas striktu nošķiršanu no muitas noteikumiem”²⁴.

Komisijas rīcībā atkrit, ja iekasēšana nevarētu notikt nepārvaramas varas dēļ, un tas kā jauninājums, salīdzinot ar Regulu Nr. 2891/71, piemērojams arī tad, ja, pilnīgi izvērtējot, ir acīmredzams, ka naudas piedziņa no attiecīgās dalībvalsts neatkarīgu apstākļu dēļ nav iespējama ilgstošā laika posmā.

80. No riska sadalījuma starp Kopienu un dalībvalstīm viedokļa tas nozīmē, ka dalībvalstīm arī tad, ja noteiktiem prasījumiem atbilstošās summas, kas vēl nav tikušas piedzītas, ir jānodod Kopienai, katrā ziņā bija jāuzņemas sarežģījumu vai kļūdu finansiālās sekas, uzliekot un iekasējot muitas nodokļus, ja vien neiekasēšana nav notikusi nepārvaramas varas dēļ.

82. Ir jāatzīmē, ka šajā lietā atbilstošā Pašu resursu regulas redakcijā attiecībā uz prasījumiem, kuri ir ierakstīti B kontos līdz atbilstošo summu piedziņai, neatkarīgi arī no šīs regulas 17. panta 2. punktā paredzētajiem nepārvaramas varas gadījumiem un ilgstošas neiespējamības piedzīt, nodošanas pienākums nepastāv un līdz ar to arī nevar rasties pienākums maksāt nokavējuma procentus. Attiecībā uz šiem prasījumiem “nesaraucamā saikne” starp pienākumu atzīt pašu resursus, pienākumu tos ierakstīt un pienākumu maksāt šajā kontekstā būtu relatīva.

81. Ieviešot Pašu resursu regulā B kontus, minētais riska sadalījums acīmredzami novirzījās par labu dalībvalstīm, nosakot, ka nodošanas pienākums kontekstā ar paredzētajiem, noteiktajiem prasījumiem ir saistīts ar atbilstošo summu piedziņu. Attiecībā uz B kontos ierakstītajiem prasījumiem nodošana atbilstoši Pašu resursu regulas 10. panta 1. punktam vispirms ir jāizdara noteiktā termiņā *pēc* noteiktajiem prasījumiem atbilstošo summu *piedzīnas*. Turklāt tāpat kā agrāk atbilstoši šīs regulas 17. panta 2. punktam pienākums nodot noteiktos prasījumus

83. Tagad izšķirošais šajā gadījumā ir tas, kurus prasījumus drīkst ierakstīt B kontos un kuri tādejādi tikai pēc to iekasēšanas ir nododami Kopienai. Atbilstoši Pašu resursu regulas 6. panta 2. punkta b) apakšpunkta formulējumam, no vienas puses, tie ir noteikti prasījumi, kuri vēl nav piedzīti un

24 — Ģenerāladvokāta Hēlluda secinājumi lietā C-392/02 Komisija/Dānija (2005. gada 15. novembra spriedums, Krājums, I-9811. lpp., 62. un 63. punkts, kā arī 24. zemsvitras piezīme).

kuriem nav nekāda nodrošinājuma, un, no otras puses, (nepiedzīti²⁵) noteikti prasījumi, kuriem gan ir nodrošinājums, bet tie ir apstrīdēti un pēc radušos strīdu izšķiršanas var tikt mainīti. Tātad piedzītie prasījumi būtu jāieraksta A kontos, bet nepiedzītie prasījumi — tad, ja ir nodrošinājums un turklāt prasījumi nav apstrīdēti.

arī no apdrošinātāja, tātad galvotāju apvienību puses, kā to ir uzsvērusi Beļģijas valdība, šajā tiesvedībā nav nozīmes.

84. Šajā lietā Tiesā Vācijas valdība nav minējusi, ka strīdīgie prasījumi bija apstrīdēti un ka Komisija savā prasībā arī ir aprobežojusies ar "likumīgi noteiktiem prasījumiem", kuri nav strīda priekšmets. Turklāt es un Komisija domājam vienādi, ka apstrīdēšanai, kā tas izriet jau no Pašu resursu regulas 6. panta 2. punkta b) apakšpunkta, būtu jāattiecas uz pašu prasījumu un nevis uz tā nodrošinājumu, šeit domājot arī pamatā esošā muitas parāda apstrīdēšanu. Šajā gadījumā runa noteikti ir par prasījumu, kuriem sniegts nodrošinājums, izpildi attiecībā pret galvotājām apvienībām un līdz ar to par galvojumu realizēšanu. Tam, vai attiecīgie pamatā esošie prasījumi varētu tikt apstrīdēti

85. Attiecībā uz jautājumu, vai strīdīgie noteikti prasījumi TIR procedūrā ir nodrošinātie prasījumi Pašu resursu regulas 6. panta 2. punkta b) apakšpunkta nozīmē un tāpēc tiem būtu jābūt ierakstītiem A kontos, ir jāsecina, ka minētie noteikumi vienīgi pieprasa, lai tiem ir nodrošinājums, tuvāk neparedzot, kas ir jāuzskata par "nodrošinājumu".

86. Attiecībā uz šo noteikumu interpretēšanu vispirms nepārlicina Komisijas argumenti, saskaņā ar kuriem B konti domāti nevis dalībvalstu finanšu interešu aizsardzībai, bet drīzāk dalībvalstu labākai uzraudzībai attiecībā uz to darbību pašu resursu iekasēšanā. Proti, attiecībā uz tikko minēto mērķi norāda Pašu resursu regulas trešais apsvērums, taču tas neizslēdz, ka būtu jāņem vērā, kā es iepriekš esmu skaidrojusi, dalībvalstu finanšu risks. Manuprāt, tas izriet no tiesiskā regulējuma, kas saistīts ar B kontiem, atbil-

25 — Tas, ka runa turklāt ir arī par vēl nepiedzītiem prasījumiem, manuprāt, izriet no Pašu resursu regulas 10. panta 1. punkta, kurā nodošana saistīta ar iekasēšanu.

stoši Pašu resursu regulas 10. panta 1. punktam, saskaņā ar kuru šajos kontos uzrādītie prasījumi ir jāieraksta tikai pēc iekasēšanas.

87. Arī pēc B kontu ieviešanas vēl nepieņemtās summas ir jānodod Kopienai, taču ar "nodrošinājuma sniegšanu" dalībvalstu riskam, maksājot nodotos pašu resursus, visbeidzot, no saviem līdzekļiem, jāsamazinās. No šī skatu punkta nav nekādu šķēršļu, kā ierosinājusi Vācijas valdība, šajā gadījumā balstīties uz vispārīgu nodrošinājuma jēdziena definīciju, kāda noteikta Komisijas 1985. gada 22. jūlija Regulas (EEK) Nr. 2220/85 3. panta a) punktā²⁶, saskaņā ar kuru tā ir "garantija, ka saistību neizpildes gadījumā tiks samaksāta [...] naudas summa par labu kompetentai iestādei". Par nodrošinājumiem klasiskā nozīmē šajā izpratnē noteikti ir jāuzskata galvojumi, kad, formulējot vispārēji dažādās nozīmēs, galvotājs attiecībā pret kreditoru, iestājoties trešās personas vietā, ir atbildīgs par saistību izpildi.

88. Atbilstoši TIR konvencijas 8. pantam ar galvojumu, kura saturu turklāt nosaka Kopienas tiesības un galvojuma ligums, uz kuru attiecas Vācijas tiesības un kas noslēgts ar

Vācijas Federatīvo Republiku²⁷, galvotājas apvienības uzņemas saistības samaksāt muitas nodokļus un citus maksājumus to personu vietā, kurām šīs summas ir jāmaksā, un atbild ar tām solidāri par šīm summām, turklāt, cik vien iespējams, vispirms ir jāvērsas pie parādnieka. Nav saprotams, kāpēc šie galvojumi par muitas nodokļiem un citiem maksājumiem arī tad, ja runa ir par vispārēju nodrošinājumu, nevis par individuālu nodrošinājuma sniegšanu, principā nebūtu uzskatāmi par nodrošinājumu Pašu resursu regulas 6. panta 2. punkta b) apakšpunkta nozīmē.

89. TIR procedūrā tomēr ir runa par summas ziņā ierobežotu galvojumu, tāpēc, kā ir akcentējusi Vācijas valdība, muitas parāda summa var pārsniegt sniegtā nodrošinājuma maksimālo summu. Tādā gadījumā, manuprāt, atbilstošie prasījumi A kontos ir jāieraksta, ievērojot tikai sniegtā nodrošinājuma maksimālo summu, t.i., ciktāl tos summas ziņā sedz galvojums. Tas, kā man šķiet, visdrīzāk atbilst jau atbalstītajam B kontu ieviešanas mērķim kontekstā ar nodošanas reglamentējumu Pašu resursu regulas 10. panta 1. punktā, kas vislabāk ļauj izvairīties no dalībvalstu finanšu riska attiecībā uz vēl nepieņemtiem prasījumiem, t.i., pašu resursu nodošanas pienākumu ciešāk

26 — 1985. gada 22. jūlija Regula, ar ko nosaka kopējus sīki izstrādātus noteikumus garantijas ķīlu sistēmas piemērošanai lauksaimniecības produktiem (OV L 205, 5. lpp.).

27 — Skat. Tiesas 2003. gada 23. septembra spriedumu lietā C-78/01 *Bundesverband Güterkraftverkehr und Logistik eV [BGL]* (Recueil, I-9543. lpp., 45. punkts).

saistot ar pašu resursu faktiskās iekasēšanas brīdi. Turklāt šis mērķis sastopams arī Pašu resursu regulas 6. panta 2. punkta b) apakšpunktā kontekstā ar apstrīdētajiem prasījumiem, jo tiek norādīta iespēja, ka šie prasījumi var tikt mainīti pēc radušos strīdu izšķiršanas.

90. Tātad jau noteiktie prasījumi par TIR karnetēm katrā ziņā līdz nodrošinājuma maksimālajai summai, kas ir nolīgta TIR sistēmā, līdz kurai galvotājas apvienības par muitas parādu ir atbildīgas, principā ir jāieraksta A kontos un jānodod Kopienas rīcībā Pašu resursu regulas 10. panta 1. punkta pirmajā daļā noteiktajā termiņā.

91. Šajā lietā šāds konstatējums tomēr nav pietiekams, jo tas balstās vienīgi uz TIR procedūras tiesiskajiem pamatiem un zināmā mērā atspoguļo šīs procedūras ideālo stāvokli un tajā paredzēto galvojumu sistēmu. Faktiski 90. gados arvien skaidrāk parādījās sistēmas nepilnības, kas izraisīja jau faktu izklāstā ieskicēto TIR procedūras "krīzi"²⁸.

92. Manuprāt, nonākt pie noslēdzoša vērtējuma attiecībā uz šīs krīzes precīziem apmēriem, cēloņiem un sekām it īpaši kontekstā ar galvojumu sistēmas darbību un īpaši ar Vācijas galvotājām apvienībām, balstoties uz šiem dokumentiem, nav iespējams. Pat par šiem sarežģītajiem jautājumiem sagatavotais Eiropas Parlamenta izmeklēšanas ziņojums galu galā nesniedz šajā sakarā skaidru priekšstatu.

93. Tomēr ir jāatgādina, no vienas puses, ka dalībvalstu rīcības brīvību šajā jomā, kā ir norādījusi Vācijas valdība, ierobežo TIR konvencija, kuras dalībniece ir arī Kopiena un kura paredz izveidot noteiktu galvojumu sistēmu. No otras puses, Komisija, ņemot vērā tās sadarbību TIR konvencijas ietvaros dažādās struktūrās, arī pati nav uzņēmusies atbildību par TIR sistēmas pienācīgu darbību. Turklāt ir jāatzīmē, ka Eiropas Parlamenta ziņojumā Komisijas (līdz)atbildība par tranzīta procedūru jeb TIR sistēmas krīzes norisi un par to nepietiekošo pārvaldību tiek uzsvērta daudzkārt²⁹.

94. TIR procedūru sistēmas nepilnību, problēmu, kas saistītas ar muitas parādu iekasē-

28 — Skat. iepriekš, 20. un turpmākie punkti.

29 — Piemēram, skat. secinājumus Eiropas Parlamenta izmeklēšanas ziņojuma kopsavilkuma 1.1.5. punktā. Skat. arī konstatējumu 9.2.3.4. punktā "Komisijas bezdarbība": "Galū galā vēl pirms neilga laika Komisija ar savu rīcību demonstrēja diemžēl bieži sastopamo birokrātisko stagnāciju. Kontekstā ar tranzīta pārvadājumiem tās loma izpaužas kā atbildes reakcija, lai gan bija jādarbojas preventīvi".

šanu, un riska attiecībā uz pašu resursiem dēļ nedrīkst pārsteidzīgi kategoriski vainot dalībvalstis, t.i., konkrētajā gadījumā — Vācijas Federatīvo Republiku.

saskaņā ar tiem izdotu iestāžu noteikumu piemērošanu³². No tā Tiesa kā piemēru ir atvasinājusi dalībvalsts pienākumu veikt attiecīgus pasākumus lojālas sadarbības ietvaros ar Komisiju, lai nodrošinātu Kopienas noteikumu piemērošanu par iespējamo pašu resursu konstatēšanu³³.

95. Neraugoties uz to, ir jāpārbauda, vai Vācijas Federatīvā Republika ar savu rīcību — proti, ar termiņa atlikšanu strīdīgajiem prasījumiem un šo prasījumu iegrāmatošanu B kontos — tā reaģējot uz TIR sistēmas krīzi un tās sekām, ir pildījusi savus Kopienas tiesībās paredzētos pienākumus attiecībā uz pašu resursiem.

97. Turklāt Tiesa saistībā ar kādu Komisijas lēmumu jautājumā par valsts atbalstu, kura īstenošanā radās grūtības, ir konstatējusi, ka Komisijai un dalībvalstij atbilstoši lojālas sadarbības pienākuma principam ir labticīgi jāsadarbojas nolūkā pārvarēt grūtības saistībā ar Līguma noteikumu ievērošanu. Dalībvalstij turklāt radušās problēmas jānodod Komisijas izvērtēšanai³⁴. Šis princips ir attiecināms arī uz grūtībām, kas rodas citās Kopienas tiesību jomās.

96. Saskaņā ar vispārējo principu, kurš it īpaši ir EKL 10. panta pamatā³⁰, bet attiecībā uz pašu resursiem tas atklājas arī Pašu resursu regulā³¹, dalībvalstu un Kopienas iestādēm ir savstarpējs pienākums lojāli sadarboties. Saskaņā ar Tiesas judikatūru dalībvalstīm ir jāatvieglo Komisijas uzdevums nodrošināt EK līguma noteikumu un

98. Visbeidzot, kaut gan Tiesa ir atzinusi, ka dalībvalsts jomā, kas ietilpst Kopienas kompetencē, darbojas kā kopīgo interešu aizstāvis un kompetentas Kopienas iestādes atbilstošas rīcības neesamības dēļ drīkst veikt steidzami nepieciešamus pagaidu aizsardzības pasākumus, kādus, iespējams, ir notei-

30 — Skat. cita starpā Tiesas 1986. gada 15. janvāra spriedumu lietā 44/84 *Derrick Guy Edmund Hurd* (*Recueil*, 29. lpp., 38. punkts) un 1988. gada 22. septembra spriedumu apvienotajās lietās 358/85 un 51/86 *Francija/Parlaments* (*Recueil*, 4821. lpp., 34. punkts).

31 — It īpaši Pašu resursu regulas 17. panta 1. punktā, kā arī 18. panta 2. punktā; skat. Tiesas 2002. gada 7. marta spriedumu lietā C-10/00 *Komisija/Itālija* (*Recueil*, 1-2357. lpp., 90. punkts).

32 — Cita starpā Tiesas 2000. gada 12. septembra spriedums lietā C-408/97 *Komisija/Nīderlande* (*Recueil*, 1-6417. lpp., 16. punkts).

33 — Iepriekš 31. zemsviras piezīmē minētais spriedums lietā C-10/00, 89. punkts.

34 — Skat. cita starpā Tiesas 2001. gada 22. marta spriedumu lietā C-261/99 *Komisija/Francija* (*Recueil*, 1-2537. lpp., 24. punkts), 2001. gada 3. jūlija spriedumu lietā C-378/98 *Komisija/Belģija* (*Recueil*, 1-5107. lpp., 31. punkts) un 2002. gada 2. jūlija spriedumu lietā C-499/99 *Komisija/Spānija* (*Recueil*, 1-6031. lpp., 24. punkts).

kuši apstākļi, taču šādiem pasākumiem ir jānotiek sadarbības ietvaros starp Komisiju un dalībvalstīm. Katrā ziņā valsts aizsardzības pasākumi, neņemot vērā iebildumus, atrunas vai nosacījumus no Komisijas puses, nav likumīgi³⁵.

100. Tā kā nav vēl atsevišķi jāizvērtē, cik lielā mērā, ievērojot apstākļus, bija nepieciešami Vācijas Federatīvās Republikas veiktie pasākumi un vai un kādā mērā prasījumi no TIR procedūras faktiski vairs nebija nodrošināti, un vai tādēļ attiecīgo summu piedzišana nepārvaramas varas dēļ Pašu resursu regulas 17. panta 2. punkta nozīmē nevarēja notikt vai ilgstoši nebija iespējama, līdz ar to ir jāsecina, ka Vācijas Federatīvā Republika, patvaļīgi nosakot moratoriju noteiktajiem strīdīgajiem prasījumiem un tos ierakstot B kontos, nav izpildījusi pienākumus, kuri it īpaši paredzēti Pašu resursu regulas 17. panta 1. punktā, lojālas sadarbības ietvaros ar Komisiju veikt attiecīgus pasākumus, lai Kopienas pašu resursus saskaņā ar Pašu resursu regulu nodotu Komisijas rīcībā.

99. Kontekstā ar minēto judikatūru lojālas sadarbības ietvaros, piemērojot noteikumus par pašu resursiem, izskatāmajā gadījumā būtu nepieciešams, lai Vācijas Federatīvā Republika saistībā ar problēmām, kas radušās TIR procedūrā, it īpaši tām, kas attiecas uz nodrošinājuma sistēmu, sazinās ar Komisiju, ar kuru saskaņo savu rīcību Kopienas noteikumu jautājumā par pašu resursu piemērošanu. Tā vietā Vācijas Federatīvā Republika, nevienojoties ar Komisiju — apspriešana ar Komisiju notika tikai pēc kāda laika un pēc Komisijas pieprasījuma, kas sekoja veiktajiem pārbaudes pasākumiem, — bija apturējusi piedziņas procedūru pret galviniekiem, noslēdzot moratoriju, kā arī atbilstošos Kopienas pašu resursu prasījumus ierakstīja B kontos, tā kā Kopienas atbilstošās summas — katrā ziņā pirms tam — nebija nodotas.

101. Līdz ar to Komisijas prasījuma pirmā daļa ir pamatota.

2) Prasījuma otrā daļa: paziņojuma nesniegšana Komisijai par noteiktiem neapstrīdētiem muitas maksājumiem, kas iegrāmatošanas ziņā ir noformēti tādā pašā veidā

35 — Skat. Tiesas 1981. gada 5. maija spriedumu lietā 804/79 Komisija/Apvienotā Karaliste (*Recueil*, 1045. lpp. 30.–32. un 37. punkts) un 1987. gada 15. decembra spriedumu lietā 325/85 Irija/Komisija (*Recueil*, 5041. lpp., 15. un 16. punkts).

102. Prasījuma otrajā daļā Komisija iebilst, ka Vācijas iestādes nebija paziņojušas Komi-

sijai visus pārējos neapstrīdētos muitas maksājumus, kas noformēti tādā pašā veidā (kā pārbaudītās TIR karnetes), t.i., ierakstot B kontos, par Vācijas muitas nepabeigtajām TIR karnešu procedūrām no 1994. gada līdz 1996. gada rīkojuma grozījumiem.

informāciju. Lai veiktu tai uzticētos uzdevumus, Komisija drīkst vākt informāciju tikai saskaņā ar Padomes noteiktajiem nosacījumiem (EKL 284. pants). Padome nav noteikusi vispārīgu reglamentējumu par informācijas pieprasīšanu vai vispārīgas tiesības veikt pārbaudi. Tādējādi Komisijas pasludinātās vispārējās tiesības uz informāciju nepastāv.

a) Lietas dalībnieku galvenie argumenti

b) Vērtējums

103. *Komisija* skaidro, ka dalībvalstīm pašu resursu jomā ir īpašs pienākums sadarboties, tāpēc tās ir atbildīgas par nepieciešamās informācijas nodošanu Komisijas rīcībā, lai šī informācija būtu pietiekama Komisijas pienākumu izpildei attiecībā uz pašu resursu noteikumu piemērošanas likumības uzraudzību. Izskatāmajā gadījumā Komisija drīkstēja no Vācijas Federatīvās Republikas pieprasīt nepieciešamo informāciju, lai varētu pārbaudīt, vai patiešām pastāv izklāstītā valsts pienākumu neizpilde un cik lielā mērā tā ir jau novērsta. Dalībvalstīm ir pienākums savas muitas administrācijas organizēt tādējādi, lai šie informācijas pieprasījumi varētu tikt izpildīti.

105. Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru dalībvalstīm, ievērojot lojālas sadarbības principu, kas izriet no EKL 10. panta, ir labticīgi jāsadarbojas ar Komisiju izmeklēšanā, kas uzsākta saistībā ar EKL 226. pantu, un jāsniedz tai visa informācija, ko tā šajā sakarā pieprasa³⁶.

106. It īpaši attiecībā uz pašu resursu jomu Tiesa savā spriedumā lietā C-10/00 ir atzinusi, ka pastāv pienākums — kurš ir īpaši paredzēts noteikumos saistībā ar pašu resur-

104. *Vācijas valdība* norāda, ka Komisija nevar atsaukties uz vispārējām tiesībām uz

36 — Cita starpā Tiesas 1985. gada 11. decembra spriedums lietā 192/84 Komisija/Griekija (*Recueil*, 3967. lpp., 19. punkts) un 2003. gada 6. marta spriedums lietā C-478/01 Komisija/Luksemburga (*Recueil*, I-2351. lpp., 24. punkts).

su kontroli — lojāli sadarbojoties ar Komisiju, veikt attiecīgus pasākumus, lai nodrošinātu Kopienu noteikumu par pašu resursu noteikšanu piemērošanu³⁷.

107. Balstoties uz šo pienākumu, attiecīgajai dalībvalstij gadījumā, kurā "Komisija lielā mērā ir atkarīga no attiecīgās dalībvalsts sniegtās informācijas, ir pienākums piemērotā veidā nodot Komisijai pamatojošus un cita veida lietderīgus dokumentus, lai tā varētu pārbaudīt, vai, un vajadzības gadījumā — cik lielā mērā, attiecīgās summas ir uzskatāmas par Kopienu pašu resursiem"³⁸.

108. Šajā gadījumā Komisija pirmstiesas procedūrā Vācijas iestādēm daudzkārt un konkrēti pieprasīja, lai tās informē par visiem pārējiem neapstrīdētajiem muitas maksājumiem, kuri tāpat tikuši ierakstīti B kontos saistībā ar Vācijas muitas nepabeigtajām TIR karnešu procedūrām noteiktā laika posmā. Turklāt šie lūgumi nebija saistīti ar "vispārējām tiesībām uz informāciju", bet gan ar Komisijas veiktajiem pārbaudes pasākumiem, kuros tika atklāts atbilstošs tādā pašā veidā noformētu TIR karnešu daudzums.

109. Kontekstā ar minēto judikatūru attiecībā uz lojālas sadarbības principu, kurš secināms arī no Pašu resursu regulas 18. panta 2. punkta, saskaņā ar kuru dalībvalstis veic "visus pasākumus, kas vajadzīgi, lai atvieglotu" šos pārbaudes pasākumus attiecībā uz pašu resursu noteikšanu un nodošanu, Vācijas Federatīvajai Republikai bija jāizpilda Komisijas informācijas pieprasījums.

110. Turklāt tieši tam noteikumi par pašu resursu iegrāmatošanu Pašu resursu regulas II sadaļā arī ir paredzēti, lai nodrošinātu pārskatāmību attiecībā uz to, kā dalībvalstis piemēro pašu resursu noteikumus, un lai Komisijai atvieglotu minētās piemērošanas pārbaudi, turklāt dalībvalstīm Komisija šajā ziņā ir jāatbalsta³⁹.

111. Tā kā Vācijas Federatīvā Republika nav ņēmusi vērā attiecīgo Komisijas informācijas pieprasījumu, tā nav pildījusi savus pienākumus, kas tai uzlikti saskaņā ar Pašu resursu regulu.

112. Līdz ar to arī Komisijas prasījuma otrā daļa ir pamatota.

37 — Skat. iepriekš 31. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu lietā C-10/00, 88.–90. punkts.

38 — Turpat, 91. punkts.

39 — Turklāt skat. jau iepriekš 37. zemsvītras piezīmē minēto Tiesas judikatūru.

V — Tiesāšanās izdevumi

113. Atbilstoši Tiesas reglamenta 69. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums nav labvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Saskaņā ar Tiesas Reglamenta 69. panta 3. punkta pirmo daļu, ja abiem lietas dalībniekiem spriedums ir daļēji labvēlīgs, Tiesa var nolemt, ka lietas dalībnieki paši sedz savus tiesāšanās izdevumus.

114. Ņemot vērā, ka Komisijai un Vācijas Federatīvajai Republikai spriedums ir daļēji labvēlīgs — no vienas puses, abām prasījuma pirmajām daļām ir jāpiekrīt, no otras puses, prasījuma trešā, ceturrtā un piektā daļa nav pieņemama — es ierosinu, lai katrs sedz savus tiesāšanās izdevumus. Beļģijas Karaliste kā persona, kas iestājusies lietā saskaņā ar Tiesas reglamenta 69. panta 4. punkta pirmo daļu, sedz savus tiesāšanās izdevumus pati.

VI — Secinājums

115. Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, iesaku Tiesai atzīt, ka:

- 1) Vācijas Federatīvā Republika nav izpildījusi pienākumus, kas tai uzlikti saskaņā ar Padomes 1989. gada 29. maija Regulu (EEK, *Euratom*) Nr. 1552/89, ar ko īsteno Lēmumu 88/376/EEK, *Euratom* par Kopienų pašu resursu sistēmu, it īpaši arī pienākumus, lojāli sadarbojoties ar Komisiju, veikt nepieciešamos pasākumus, lai Komisijas rīcībā nodotu Kopienų pašu resursus,

— likumīgi nenoslēdzot noteiktus tranzīta dokumentus (TIR kartes), atceļot no tā izrietošos Kopienų prasījumus bez attiecīgas vienošanās un ierakstot

B kontos, un tādējādi atbilstošos pašu resursus termiņā nenododot Komisijas rīcībā, kā arī

- nepaziņojot Komisijai visus pārējos neapstrīdētos muitas maksājumus, kas noformēti tādā pašā veidā (ierakstīti “B kontos”, nevis “A kontos”), par Vācijas muitas nepabeigtajām TIR karnešu procedūrām no 1994. gada līdz 1996. gada Federālās Finanšu ministrijas rīkojuma grozījumiem (1996. gada 11. septembra rīkojums, III B 1 — Z 0912 — 31/96);

- 2) pārējā daļā prasību noraidīt kā nepieņemamu;
- 3) Komisija, Vācijas Federatīvā Republika un Beļģijas Karaliste sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas.